# Raadsvergadering 10 juni 2021

François Jongen
Raadslid CDA Mook en Middelaar

**10.4 Jaarstukken 2020**

Met het agendapunt Jaarstukken 2020, dat dit jaar een maand eerder bij de raad komt dan de jaren hiervoor, is door de ambtenaren en B&W een bijzondere inspanning geleverd, omdat de handicap van Corona en de aanpak van de financiële problemen toch al een extra belasting vormden in de afgelopen maanden. => Dank voor de inspanning.

De jaarstukken 2020 vormen een verantwoording voor het beleid en de financiën over het jaar 2020. In woorden, cijfers en tabellen. Het is een toelichting in bijna 200 bladzijden.

**2020 in vogelvlucht**
Er is echter om rekening mee te houden, omdat het jaar 2020 werkt gekenmerkt door de Corona pandemie en het afgaan van alle alarmbellen betreffende de financiën van onze gemeente. Daarom is vanaf mei 2020 ook externe hulp ingeroepen. Er zijn daarop 3 rapporten gemaakt:

1. Het bureau Advies Frings heeft via een QuickScan een aanpak financiële tekorten op het Sociaal Domein opgeleverd in juli 2020.
2. In oktober 2020 is een Zero Based Budgetting onderzoek gestart door BMC, waarbij alle financïen tegen het licht werden gehouden. De uitslag hiervan is in april 2021 opgeleverd aan B&W en de raad.
3. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft een commissie in het leven geroepen om bij veel gemeenten een onderzoek te doen betreffende de tekorten op het sociaal domein. Onze gemeente was de 23e gemeente in dat onderzoek en de VNG heeft een verslag betreffende onze gemeente opgeleverd. Over de bevindingen na 23 visitaties kunt U bij de VNG kijken onder de "Vierde rapportage Visitatiecommissie sociaal domein" van 15 april 2021.

**De 3 rapporten**
Dus 3 rapporten, waarvan er 2 zijn over het sociaal domein en het ZBB rapport over de volle financiële breedte. Samengevat zit ons probleem vooral in het sociaal domein, net als bij vrijwel alle gemeentes, maar de situatie bij Mook en Middelaar is ernstiger: We geven jaarlijks structureel 1,2 miljoen euro te veel uit op een begroting van 17 miljoen euro. Het gevolg is dat Mook en Middelaar door zijn reserve heen is (de zogenaamde vrij besteedbare reserve).

**ZBB-rapport**
Door het ZBB-rapport wordt Mook beschreven als een "kale kip", omdat de bezuinigingsmogelijkheden richting minimum relatief beperkt zijn in vergelijking met andere vergelijkbare gemeentes: 23% voor Mook en 30 tot 35% bij vergelijkbare gemeentes.
Drie onderdelen van de begroting bieden 75% van de bezuinigingsmogelijkheden:
het sociaal domein,
Overhead en
Besturen.

**Structureel tekort**
Het gaat dus om de uitgaven structureel te beperken, het opbouwen van de reserve en het blijven functioneren als gemeente met een dubbele oriëntatie (33 bestuurlijke en ambtelijke Samenwerkingsverbanden). Het gaat dus ook over het afbouwen van zaken over een termijn van jaren, maar ook over het snel opbouwen van besparingen.

**Oplossingsrichtingen**
**Korte termijn**
De eerste meevaller is er al:

Mook en Middelaar

Er komt een bedrag van 300.000 tot 500.000 euro eenmalig voor de Jeugdzorg in 2022 uit Den haag. Mijn eerste vraag is: hoe wil B&W dit inzetten? Gaat dat specifiek naar de jeugdzorg, naar het sociaal domein of naar de "grote pot?

Mijn tweede vraag gaat over het op korte termijn wegwerken van tekorten? Hoe denkt het college daarover? Komt dat uit verkoop van onroerend goed, uit minder geld naar programmaonderdelen of bijvoorbeeld uit de restant kredieten, die kritisch worden bekeken?

**Lange termijn**

Vervolgens denk ik dat er kritisch moet worden gekeken naar het brede functioneren van onze gemeente: 33 bestuurlijke en ambtelijke samenwerkingsverbanden (zie de agendapunten van deze raadsvergadering) zijn er wel erg veel en ze vormen een belasting voor het ambtelijk apparaat, B&W en dus onze financiën. Soms vraag ik me ook af of we sommige zaken niet beter kleinschalig kunnen aanpakken? De keerzijde is dat we als kleine gemeente veroordeeld zijn tot samenwerken en in 2 regio's. Houdt het college al rekening met minder samenwerkingsverbanden in het kader van de financiële problematiek?

**Corona gevolgen?**

De Corona crisis biedt echter ook mogelijkheden, die er in maart 2020 nog niet waren:
thuis werken, digitaal vergaderen en minder op kantoor?
Wat wil het college hier meedoen naar de toekomst en in het kader van bezuinigingen?

**Tot slot:** Mook en Middelaar is een van de vele gemeentes met tekorten. Daarom zullen zo direct alle partijen een motie indienen en steunen om dat tot uitdrukking te brengen.
==========